

МЕДИЧНА КАДЕМІЯ

№ 13 (582)
ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ
12 липня 2023 року



..... ВИПУСКНИКИ ТНМУ-2023 ●

«РАЗОМ МИ СТАНЕМО СВІТЛОМ НАДІЇ ТА ЗЦІЛЕННЯ ДЛЯ ТИХ, ХТО ПОТРЕБУЄ НАШОЇ ДОПОМОГИ»

«Урочисто клянусь віддавати всі знання, сили та вміння справі охорони й поліпшення здоров'я людини. Незмінно керуватися в усіх своїх діях і помислах принципами загальнолюдської моралі. Зберігати лікарську таємницю, дотримуватися правил професійної етики. Утверджувати високі ідеали милосердя, любові й взаємоповаги між людьми», – слова присяги лікаря, що розпочали новий етап у долі випускників ТНМУ 2023 року, в умовах сьогодення звучали особливо бенкетно та натхненно.

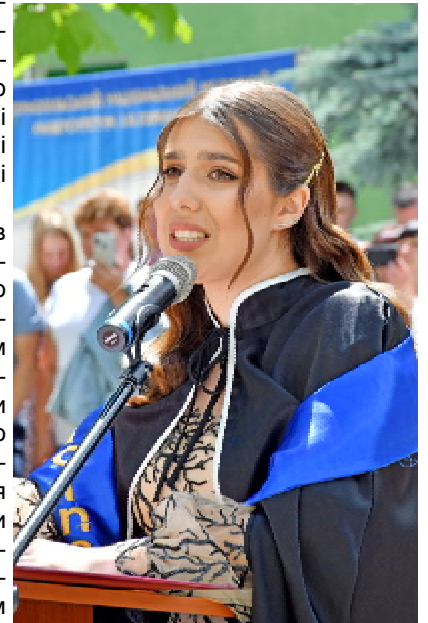


двері вашої альма-матер завжди будуть відчинені для вас. У добру путь!».

Оскільки нещодавно відзначали Всесвітній день донора крові, в рамках святкування урочисто вручили подяки почесним донорам крові – студентам медичного факультету Назарові Жулінському, Олегові Столяру та Вадимові Остапчуку.

Слово від випускників мовила студентка шостого курсу медичного факультету Дарина Камінська, яка передусім подякувала всім військовим ЗСУ. «Завдяки нашим бійцям маємо можливість стояти тут та урочисто відзначати закінчення університету. Саме для них ми зробили свій випускний подарунок: наш пікап і дрон уже допомагають Збройним силам України. Тож дякую усім, хто долучився до збору, – звернулася до присутніх Дарина Камінська. – Від імені випускників дякую також усім батькам, які були безпечною гаванню впро-

найважливіших іспитів. Слухали наші розповіді про практичні заняття, писали з нами історії хвороби та хвилювалися за результати «Кроку», навіть якщо до цього не були дотичними до медицини. Тож цей диплом нале-



жить так само нашим батькам, як і нам.

Нашим викладачам й адміністрації хочу висловити щирі вдячність за терпіння, мудрість і невтомну працю. Ви передали нам не тільки знання, а й запал до нашої професії. Ваші енергія й відданість зробили нас кращими для того, аби тепер було не соромно називати нас колегами та разом розбудувати українську медицину. Наша професія має величезну силу – силу рятувати життя людей. Тож нехай наші знання й навички стануть нашими крилами, які допоможуть піднятися високо та здійснювати неможливе щодня! Нехай ці дипломи стануть ключами до нових можливостей та досягнень!

(Продовження на стор. 3)

Урочисте засідання з нагоди 63-ого випуску лікарів медичного факультету, 8-ого – фізичних терапевтів і 3-ого – магістрів з

Корди та від усього проректорського корпусу й ректорату університету. У своєму зверненні до випускників Петро Григорович зауважив, що останні роки для всіх нас видалися не дуже простими, адже вони внесли у наше повсякденне буття такі поняття, як «пандемія», «карантин», «агресія», «деескалація», «порушення суверенітету України», «повітряні тривоги», «укриття», «дистанційне навчання». Та ми з цим впоралися, і ось в руках у кожного випускника – омріяний диплом.

«Кожен з вас вибрав зовсім непросту професію, найбільш важку та унікальну, що потребує не лише глибоких і змістовних знань, а й високих людських якостей, – наголосив декан медичного факультету Петро Лихацький. – Ви закінчили університет, який славиться своєю історією та має певні традиції. Наш університет випустив і виховав не одне покоління лікарів із світовим ім'ям. І ми впевнені, що серед вас сьогодні також є багато випускників, імена яких почуємо найближ-

чим часом. Хтось стане реформатором охорони здоров'я, хтось допомагатиме військовим, які якнайбільше потребують нашої підтримки. Так, нині у зв'язку з агресією російської федерації дуже актуальною стала спеціальність «фізична терапія», адже багато воїнів, які захищають наш суверенітет, цілісність і державність, отримують травми. Після повернення



фахівці з терапії та реабілітації повинні надавати їм максимальну допомогу. Пам'ятайте: разом ми маємо створювати обличчя майбутнього нашої держави. І не забувайте, що



довж усіх цих років. Вони надихали нас, вірили в наші здібності, підтримували, відмовляли від того, щоб забрати документи після першої негативної оцінки й точно знали дати



громадського здоров'я Тернопільського національного медичного університету ім. Івана Горбачевського відбулося 28 червня в затишному внутрішньому дворіку адмінкорпусу нашого університету.

Розпочинаючи урочистість, декан медичного факультету, професор Петро Лихацький передав вітання від ректора ТНМУ, члена-кореспондента НАМН України, професора Михайла

ІНСТИТУТ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ: РОЗВИТОК, ЗОРІЄНТОВАНИЙ НА НАВЧАННЯ

Значимою подією першого місяця літа, яка збирила професіоналів охорони здоров'я з усієї країни й зарубіжжя, стала науково-практична конференція «Актуальні питання діагностики, лікування, раціональної фармакотерапії, профілактики та реабілітації в практиці сімейного лікаря».

1043 УЧАСНИКИ

Як розповідає завідувачка кафедри терапії та сімейної медицини ТНМУ, голова Асоціації сімейної медицини Тернопільщини, професорка Лілія Бабінець, другий із чотирьох запланованих цього року кафедрою та професійною асоціацією форумів відбувся на платформі офіційного провайдера – ТНМУ. Учасниками стали науковці з усієї України, нашого університету, а також члени регіональної асоціації сімейної медицини Тернопільщини. Ця конференція стала ювілейною, бо вже втридцять згуртувала фахівців сімейної медицини. Реєстрація форуму в базі науково-практичних конференцій МОЗ України, що дозволило надати учасникам 10 балів до їх освітнього портфоліо безперервного професійного розвитку.

На початку офіційної частини шановану аудиторію з побажаннями плідної роботи привітали проректор з науково-педагогічної роботи ТНМУ, професор Аркадій Шульгай та начальниця управління охорони здоров'я Тернопільської ОВА Ольга Ярмоленко. Незважаючи на важкі для України часи, такі форуми продовжують залишатися в тренді, про що свідчить рекордна кількість учасників – 1043 особи, з яких 944 – практичні лікарі, 40 осіб – спікери з різних регіонів країни та зарубіжжя.

Переважає більшість учасників – це фахівці сімейної медицини, але було й чимало фахівців інших спеціалізацій – гастроентерологів, кардіологів, реабілітологів, дерматологів, яким теж цікаві доповіді наших спікерів. Мета цього форуму, як і багатьох попередніх, передусім навчальна, бо і сімейний лікар з досвідом має здобути нові знання, і молодий теж потребує навчання. Його організатори також мали на меті ще й промоцію цієї спеціальності задля підвищення престижу фаху «лікар загальної практики-сімейний лікар», «дільничний педіатр» і «дільничний терапевт».

– Нам дуже важливо, щоб медичні працівники, організатори охорони здоров'я, владні

структури, громадськість та й суспільство загалом усвідомили основну роль сімейного лікаря у системі охорони здоров'я та відповідальність, яку на нього покладено, – каже Лілія Бабінець. – У багатьох розвинених країнах уся система охорони здоров'я базується на сімейній медицині, на її рівні вирішують понад 80 відсотків усіх звернень до лікаря, тож і ми цього прагнемо.

НАВЧАЮТЬ ЗА СВРОСТАНДАРТАМИ

Щодо організації заходу, то всі питання намагалися формувати з точки зору їх значимості в практиці сімейного лікаря. На перших позиціях, звісно, кардіологічний блок, бо маємо в Україні та у світі найвищу, понад 60 відсотків, смертність від сер-

цево-судинних хвороб. Найкращі вітчизняні спікери представили декілька цікавих і ґрунтовних доповідей, де розповіли про сучасні стандарти ведення пацієнтів з цієї патологією. Провідні доповідачі за цим напрямком – професор Іван Катеринчук з Полтави, професорки Наталія Михайлівська із Запоріжжя та Світлана Шийко з Дніпровського медуніверситету, професори ТНМУ Мар'ян Гребенник, Надія Ярема. Багато доповідей були присвячені новим підходам і новій класифікації серцевої недостатності, де наголос поставлено на превентивні заходи та відновне лікування. Низку актуальних доповідей репрезентували й гастроентерологи, які розповіли про найновіші стратегії лікування пацієнтів. Професор ТНМУ Ігор Господарський вів мову про сучасні стратегії гепатології та нові можливості використання тестів функціональних лабораторних

методик, які можуть використовувати й сімейні лікарі. Професорка з Ужгородського медичного університету Єлизавета Сірчак окреслила коло проблем гепатобіліарної системи, а професор Івано-Франківського медуніверситету Василь Міщук підготував ґрунтовну доповідь про дивертикулярну хворобу й у деталях розповів лікарям сімейної медицини, як розпізнавати цю патологію. Професорка нашого університету Лілія Бабінець підготувала доповідь про розмаїті види зовнішньосекреторної недостатності підшлункової залози з тим, аби лікарі первинного контакту розпізнавали стани, за яких потрібно та як саме проводити ферментну терапію. Багато цікавої інформації прозвучало й в доповіді професорки ТНМУ

цукровим діабетом. Нові групи препаратів для лікування коморбідної патології за цукрового діабету, зокрема й серцево-судинної патології представила у своєму виступі професорка ТНМУ Надія Пасечко. Загалом прозвучало чимало чудових доповідей, але оскільки сімейному лікарю необхідно володіти навичками та знаннями як і в галузі внутрішніх хвороб, так і численних суміжних напрямів, то до участі запросили також доповідачів-фахівців з неврології, офтальмології, оториноларингології, акушерства та гінекології, педіатрії й навіть стоматології. Вперше сімейні лікарі отримали ґрунтовні відповіді на питання, пов'язані з недугами ротової порожнини, з прекрасної доповіді професорки Наталії Гевкалюк. Зацікавлено

ПРАЦЮЮТЬ ЗА ПРИНЦИПОМ: УСЕ ДЛЯ ПАЦІЄНТА

«загальна практика-сімейна медицина» Тернопільської ОВА Андрія Шабаги.

Вдалося організаторам конференції й подивувати її учасників. Серед звичних секцій та сесій уперше за всю історію форуму запровадили новий формат – рубрику «Кращі лікарські сімейні практики». Присутні мали змогу переглянути телевізійний ролик, де відображено діяльність Кременецького центру первинної медико-санітарної допомоги, який очолює Віталій Корнійчук.

– Це один з найперших і найкращих з центрів на Тернопіллі, – пояснює професорка Лілія Бабінець. – Мали намір, аби не лише країни, але й учасники з інших куточків України побачили, як працюють наші лікарі першого контакту. Гордість переповнює, що в нас є такі віддані справі фахівці. Знаєте, мені навіть телефонували колеги з інших регіонів і висловлювали своє захоплення, бо й справді, сімейні лікарі з Кременеччини працюють за принципом: усе для пацієнта. Але й не забути тут і про лікаря, зручні умови праці медичного персоналу. Фактично це зразок того, як у нас прогресує «первинка» й в матеріально-технічному забезпеченні, й у фінансовому вимірі. Але це не єдиний у нашому краї такий зразковий Центр первинної медико-санітарної допомоги. На наступних форумах покажемо, як організували роботу в Бучачі, Мишковичах. Це заклади, які працюють не лише згідно з стандартами МОЗ, але й надають медичні послуги, що виходять за межі стандартної практики надання допомоги на «первинці». Наприклад, у багатьох центрах запровадили та утримують денні стаціонари, незважаючи на те, що Національна служба здоров'я України оплати цих послуг не передбачила. Але мешканці потребують лікування в умовах амбулаторного денного стаціонару, то керівництво центрів іде назустріч людям. Тільки за півроку в денному стаціонарі в Кременці пролікували 500 пацієнтів, з яких – 35 дітей. Так сімейні лікарі забезпечують тривале лікування пацієнтів з хронічними захворюваннями і контролюють їх перебіг. Я побувала там і на власні очі переконалася, як лікують пацієнтів після інсульту, з проблемами серцево-судинної системи, шлунково-кишкового тракту.

(Продовження на стор. 3)



Олени Самогальської щодо лікування неалкогольної жирової хвороби печінки. Не оминули увагою й лікування суглобів, зокрема проблему остеопенії та остеопорозу порушила в своїй доповіді професорка Лілія Бабінець, адже 40 відсотків жінок після 50 років у періоді менопаузи та 20 відсотків чоловіків віком понад 65 років страждають від цієї патології. Доповідачка описала клінічний портрет пацієнта, в якого може бути діагностоване зниження мінеральної щільності кісткової тканини, патогенез цієї патології та методи діагностики. Акцентувала увагу на шкалі FRAX, зазначивши, що ця недуга вже давно вийшла за рамки компетенції вузького спеціаліста, стала мультидисциплінарною проблемою та потребує як сучасного лікування, так і профілактики.

Порушували проблеми ендокринної системи, зокрема коморбідних станів, спричинених

слухали присутні кваліфіковану ЛОР-фахівчиню з Чернівців, професорку Світлану Левицьку щодо проблем горла. Запланували розглянути в подальшому алгоритм проведення отоскопії, яка наразі внесена до уніфікованого протоколу обстежень на первинному рівні. Організатори форуму пообіцяли вже наступної конференції провести майстер-клас, щоб навчити «сімейників» проводити цю діагностичну процедуру. Тема розв'язання шкірних проблем за різних патологій внутрішніх органів прозвучала в доповіді дерматологині Оксани Глушок. Особливу зацікавленість присутніх викликала доповідь доцентки ТНМУ Вікторії Фурдели щодо ожиріння дітей та підлітків у контексті превентивних заходів розвитку метаболічного синдрому в майбутньому.

Багато цінної інформації почерпнули сімейні лікарі з виступу головного спеціаліста управління охорони здоров'я за напрямом

Редатор Г. ШОТ
Творчий колектив: Л. ЛУКАЩУК, М. ЮХНО-ЛУЧКА, М. ВАСИЛЕНКО
Комп'ютерний набір і верстка: Р. ГУМЕНЮК

Адреса редакції:
46001,
м. Тернопіль,
майдан Волі, 1,
тел. 52-80-09; 43-49-56
E-mail: hazeta.univer@gmail.com

Засновник:
Тернопільський
національний медуніверситет
ім. І.Я. Горбачевського
МОЗ України
Індекс 23292

Видавець:
Тернопільський
національний медичний
університет
ім. І.Я. Горбачевського
МОЗ України

За точність
викладених фактів
відповідає автор.
Редакція не завжди
поділяє позицію
авторів публікацій.

Реєстраційне свідоцтво
ТР № 493-93ПР від 24.11.2010,
видане головним
управлінням юстиції у
Тернопільській області

Газета виходить
двічі на місяць
українською мовою.
Обсяг – 2,5 друк. арк.
Наклад – 1000 прим.
Замовлення № 89

Газету набрано, зверстано,
віддруковано у Тернопільському національному медуніверситеті ім. І.Я. Горбачевського МОЗ України.
46001, м. Тернопіль,
майдан Волі, 1.

«РАЗОМ МИ СТАНЕМО СВІТЛОМ НАДІЇ ТА ЗЦІЛЕННЯ ДЛЯ ТИХ, ХТО ПОТРЕБУЄ НАШОЇ ДОПОМОГИ»

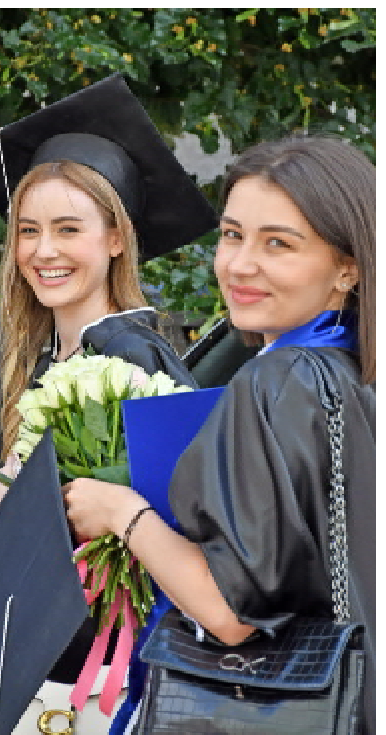
(Закінчення. Поч. на стор. 1)
Разом ми станемо світлом надії та зцілення для тих, хто потребує нашої допомоги».

Напередодні, 27 червня, урочистості з нагоди випуску також відзначали стоматологічний та фармацевтичний факультети ТНМУ. Декан стоматологічного факультету, доцентка Світлана Бойцанюк оголосила подяку випускнику Романові Моргуну, який нині служить у лавах Збройних сил України. Він екстерном пройшов навчання в дистанційному режимі, успішно склав «Крок-2» та державні іспити й отримав диплом лікаря-стоматолога. Разом з Романом Моргуну випускники стоматологічного факультету виголосили присягу лікаря. «Дякуємо Романові за його активну життєву позицію, патріотизм і мужність. Завдяки таким, як Роман, ми наближаємо нашу Перемогу, – сказала Світлана Бойцанюк. – Студентські роки – найкраща пора молодості. Та на ваші сту-

дентські роки випав досить складний період. Спочатку ми вболівали за наше здоров'я під час пандемії, а зараз всі вболіваємо за наше життя й за майбутнє нашої України. В історію ТНМУ ви увійдете як студенти, які мають велике серце. Студенти, які долучалися до всіх

того, наші випускники зібрали солідну суму, яку долучимо до купівлі дороговартісного дрона, що буде допомагати нашим військовим звільняти окуповані території Запорізької області. Ще раз дякую вам, шановні випускники, за ту неоціненну допомогу, яку надаєте Збройним

випускники фармацевтичного факультету – фармацевти, як у всьому цивілізованому світі, а не провізори, як це ще було нещодавно. «В яку країну тепер ви не поїхали б, продемонструєте свій диплом двома мовами й усі розумітимуть, які саме ви спеціалісти, – наголосив Дмитро Коробко. – Кожен з вас у майбутньому досягне тих висот, які собі запланував. Упевнений у тому, що ви з честю будете нести звання випускника Тернопільського національного медичного університету. Ви – ті, хто допоможе зробити нашу країну кращою. Ви є тими особистостями, які мають продовжувати роботу зі зміцнення фармації в Україні. Але кожен з вас має пам'ятати: кількісні результати вашої діяльності насамперед залежать від вас. Не сумніваюся, що збережете гарну пам'ять про свою альма-матер. Раді бачити вас на рідному факультеті, бо душа українця – велика, відкрита, завжди



рада друзям. Нехай усе у вас складеться якнайкраще, та насамперед бажаю всім нам мирного неба у нашій державі та якнайшвидшої Перемоги України, яка однозначно настане!».

Тож нехай усі побажання, якими щедро засівали майбуття випускників ТНМУ 2023 року, в житті цих молодих лікарів обов'язково здійсняться!

Мар'яна ЮХНО-ЛУЧКА

дентські роки випав досить складний період. Спочатку ми вболівали за наше здоров'я під час пандемії, а зараз всі вболіваємо за наше життя й за майбутнє нашої України. В історію ТНМУ ви увійдете як студенти, які мають велике серце. Студенти, які долучалися до всіх

благодійних проєктів, організували та проводили їх самостійно. Руки наших студентів зліпили кілограми вареників, сплели квадратні кілометри маскувальних сіток. Практично всі з власної ініціативи поділилися кров'ю – хто вперше, хто вже кілька разів стали донорами для наших захисників. Окрім

силам України. Вірю, що ви, молоді та креативні, маючи хороші амбіції, досягнете високих рубежів. Бажаю вам, щоб ви перевершили своїх вчителів».

Декан фармацевтичного факультету, доцент Дмитро Коробко звернув увагу на те, що відбулися необхідні зміни, зокрема, й у законодавстві, тож тепер усі

силу змінити нашу країну кращою. Ви є тими особистостями, які мають продовжувати роботу зі зміцнення фармації в Україні. Але кожен з вас має пам'ятати: кількісні результати вашої діяльності насамперед залежать від вас. Не сумніваюся, що збережете гарну пам'ять про свою альма-матер. Раді бачити вас на рідному факультеті, бо душа українця – велика, відкрита, завжди

КОНФЕРЕНЦІЯ

ІНСТИТУТ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ: РОЗВИТОК, ЗОРІЄНТОВАНИЙ НА НАВЧАННЯ

(Закінчення. Поч. на стор. 2)

Організували лікарі «первинки» й систему відновного лікування, і це є великим позитивом, бо ж доки будуть створюватися реабілітаційні центри на вторинному рівні, то люди отримують ці послуги за принципом «вже й зараз». Зберегли також фізіотерапевтичну базу, масажні кабінети, є відповідна апаратура, працює зала ЛФК. Це свідчить про те, що досконалості немає меж, і лікарі «первинки» знайшли спосіб пристосуватися до нових умов і справді наблизити доступ меддопомоги до пацієнта. Тож процес зміцнення первинної меддопомоги триває, а це стимулює молодь обирати напрямом «загальна практика-сімейна медицина». В Кременці я зустріла молодих фахівців, до слова, наших випускників, які не планували, але стали сімейними лікарями й дуже задоволені цим вибором. Кажуть, що знайомити студентів з цією спеці-

лізацією варто не на шостому курсі, як зазвичай, а значно раніше, принаймні з «клінічних» курсів – четвертого, п'ятого, розширюючи програму викладання. За цей час можна, й справді, сформувані філософію сімейного лікаря та взагалі виростити нове покоління спеціалістів – амбітних, зі знанням іноземних мов, прагненням вдосконалюватися й найголовніше – розумінням цієї ланки охорони здоров'я та її важливості. Не останню роль тут відіграє й такий чинник, як оплата праці. Останнім часом рівень зарплатні сімейних лікарів значно зріс, і хоча у суспільстві не прийнято озвучувати конкретні цифри, але лікарі Кременецького центру їх назвали, зауваживши, що керівництво дбає про належну оцінку їхньої праці. Отож, з'ясувалося, що заробітна платня сімейних лікарів навіть перевищує доходи вузьких спеціалістів. Зрозуміло, це надихає,

стимулює та свідчить про запитованість цих фахівців.

ГОЛОВНЕ – ТРИМАТИ ПРАВИЛЬНІ ОРІЄНТИРИ

Особливе зацікавлення аудиторії викликали виступи іноземних колег. Зокрема, доповідь президента EURACT, професорки Нелі Міхелес, яка окреслила основні напрямки роботи Європейської академії викладачів сімейної медицини, акцентувавши на особливостях роботи за пандемії та в умовах війни.

– Ці нелегкі для України часи є чималим випробуванням і для освітянського сектора, отож вдячні та розраховуємо на співпрацю з організацією EURACT (підрозділ організації WONCA – Всесвітньої асоціації сімейних лікарів) представниками якої й ми є, – зазначає професорка Лілія Бабінець. – Досвід іноземних колег для нас

дуже цінний. Спостерігала, з яким зацікавленням слухали учасники форуму нашого португальського колегу, сімейного лікаря Йохана Яфе. Він продемонстрував дієві прийоми педагогічних підходів у вихованні лідерських якостей лікаря сімейної медицини, а також поділився практично орієнтованими питаннями зі своєї педагогічної практики, зокрема й системного підходу до проблем, пов'язаних зі здоров'ям людей. Гадаю, що й у майбутньому не припинятимемо цю практику прямих увімкнень з європейськими колегами, бо ми є частиною великої європейської спільноти сімейної медицини.

Зібравшись такою великою аудиторією, учасники форуму прийняли важливі рішення, де йдеться про те, що потрібно продовжувати популяризувати професію сімейного лікаря, базуючись на філософії та вітчизняних традиціях цього фаху. Це

відображено в перших пунктах резолюції форуму.

– Відновлювати маємо й науковий фах «загальна практика-сімейна медицина», бо й на рівні МОЗ України часто доводиться відстоювати певні позиції та доводити важливість наукових розробок і настанов саме в галузі первинної медицини, – наголосув професорка Лілія Бабінець.

Окремо винесли в резолюції й питання доцільності створення в медичних університетах факультетів загальної-практики сімейної медицини для здійснення підготовки сімейного лікаря протягом усього терміну навчання. Зрозуміло, що проблеми сімейної медицини складні, багатоаспектні, комплексні та потребують чимало зусиль, але це той підмурівок, на якому буде успішно розвиватися вся вітчизняна охорона здоров'я.

Лариса ЛУКАЩУК

На запрошення до нашої «Вітальні» доцентка кафедри дитячих хвороб з дитячою з хірургією Світлана Никитюк люб'язно відгукнулася, слухно зауваживши: «Якщо є така можливість, ми, педагоги, обов'язково повинні скористатися нею й поділитися своїм життєвим і професійним досвідом з читачами. Це дуже цінно!». Світлана Олексіївна – кандидатка медичних наук, доцентка, лікарка-педіатриця вищої категорії, дитяча інфекціоністка – має чим ділитися, адже вже понад 35 років лікує дітей та навчає, як їх лікувати.

«УДОМА ПАНУВАВ КУЛЬТ ЗНАНЬ І НАВЧАННЯ»

– Світлано Олексіївно, ви все життя маєте справу з дітьми, а коли востаннє себе відчували дитиною?

– У мене, дякувати Богу, жива мама, тож я маю щастя ще відчувати себе дитиною.

– Які спогади з дитинства найбільше вас можуть зворушити?

– Спогади про бабусю. Моя бабуся Антоніна Францівна, мамина мама, родом із села Завалійки, що на Хмельниччині. Звідти з родиною була відправлена 1929 року в Архангельську область. Родичі з Казахстану допомогли їй повернутися додому. Якби відреклася – не було б мого роду.

Її фото стоїть у мене в іконостасі. Найдобриша та любляча людина. Стільки пережила: виселення, раннє заміжжя в 16 років, вдівство у молодому віці, але, попри те, не втратила вміння любити інших. Бабуся жила у власній хаті, яку залишив у спадок чоловік. Біля хати ріс

Час минув, а сторічна хата стоїть. Іноді ми заглядаємо через хвіртку у своє минуле. Так хочеться, щоб вийшла бабця й перехрестила! Та немає в минуле дороги. Лише пам'ять й молитва. Бабуся нас дуже любила.

– Відчуваєте її захист?

– Я в це вірю.

– В якій родинній атмосфері ви зростали? Які цінності вам насамперед заклали батьки?

– Усе, що ми маємо: наша генетика, наші здібності, наше виховання – дав нам наш рід. У нас вдома панував культ знань і навчання, який я згодом передала й своїм дітям: вони ходили на музику, вчили мови, займалися спортом, танцями. Переконана: все те, що вкладаєш у дітей, так чи інакше проростає. Діти – наша найбільша інвестиція. Не треба лінуватися ходити з дитиною в ляльковий театр, відвідувати художні виставки, відколи тримаєш її ще на руках. Займатися разом зарядкою, спортом, танцями, подорожувати. Це має бути нормою спілкування. Так, коли дитина росте, немінучі образи, сварки, бунти, проблеми дорослішання. І тут найголовніше – довіра. Це надзвичайно тонке почуття, яке дуже легко втратити. Тому завжди потрібно багато розмовляти, прощати, шукати компроміси й жити життям дитини. Взагалі, вважаю, що діти від любові повинні народжуватися. Лише від любові! Тоді їм дається іскра Божа й вони щасливі.

Так було й у моїх батьківській сім'ї. Мій тато Олексій Степанович Луб'янський працював хірургом-урологом у Тернопільській залізничній лікарні. Батько завжди казав, що Тернопіль – найкраще місто, адже він вирвався із села та знає, як там важко. Тому Тернопіль для нього – за щастя. Тепер, гадаю, в цьому впевнені пів України...

У душі тато був істориком. Я завжди дивувалася, чому він ним не став. Як він цікаво нам розповідав про історію, як її любив! Ми жили у світі книг. А ще батько, уявіть, вступав у виші за своїх братів. Вони були дуже схожі між собою. Тато ж видався найбільш здібним до науки, найрозумнішим, тож старався братів теж вивчити, дати їм путівку в життя. Сім'я для нього – це було основне: і батьківська, і потім власна. Тато жив родиною.

Мама Галина Прокіпівна Луб'янська – лікарка функціональної діагностики. Велику пляяду лікарів, які нині працюють у Тер-

Доцентка Світлана НИКИТЮК:



нополі, вона навчила практично, свого часу вела курси з функціональної діагностики. Мама дуже благородна, інтелігентна, обожнювала театр. Все, що в мені найкраще, – передала мені мама.

«ПЕДІАТРІЮ ЗАХОПИВ РЕКТОР ІВАН СЕМЕНОВИЧ СМІАН»

– Зрозуміло, що стати медиком вас надихнув приклад батьків. Вагanh не було?

– Мала різні захоплення. Дуже любила літературу, історію, іноземні мови. Вчителька з літератури казала мені: «Ти будеш хорошою вчителькою, тебе любитимуть діти, вступай у педагогічний». Був справді якийсь момент, коли я хотіла навчатися в педагогічному інституті. Але завжди дивилася на стіни нашого медичного. Мене захоплювала вже сама будівля. Тут справді відчувається дух медицини, в яку я була занурена змалечку. Тож обрала медичний, а доля згодом подарувала мені можливість поєднати медицину й педагогіку.

– Яких вчителів згадуєте з особливою повагою?

– Знаю, люди часто нарікають на своїх вчителів. Мені ж щастило з учителями і в школі, і в університеті. Зрештою, я так вихована: поважати людей, які мені дали знання. По-іншому не можу. Тож хтозна чи когось виділю. Вдячна всім своїм вчителям.

Я навчалася в Тернополі в школі № 3. Дивовижна локація: з одного боку – театр, з іншого – парк. У нас були хороші й вчителі, й учні. Ми й нині з однокласниками із задоволенням зустрічаємося. Чи в усіх є такі стосунки? Нам завжди цікаво щось згадати, посміятися. Та не лише клас, уся школа – це була велика сім'я. Нашу вчительку з хімії хоронили її учні, в неї не було власних дітей. Помираю-

чи, вона написала прощання своїм учням, просила вибачення, якщо когось образила. Уявляєте, яка людина? Вона була дуже гарною. Щоб під час війни її не вивезли в Німеччину, зробила собі самостріл в око. Була дуже віддана своїй школі й учням. І учні їй віддячили тим же: видали її підручник. Тож повторюся: мені щастило з учителями. І власних дітей виховувала так, щоб вони поважали своїх вчителів.

– Отже, ви обрали тернопільський медичний виш.

– І з першого разу вступити не вдалося.

– Як це сприйняли?

– Як? Ридала! Школу гарно закінчила, мала лише одну четвірку. Звичайно, це був удар. Утім, той рік багатьом чомусь видався для вступу важким. Тоді в медичний не вступили багато моїх знайомих, однокласників. Але з тих невдач народжувалися успіхи. Ми набили перші гуглі, дружно поплакали, а потім попрацювали і санітарками, і в маніпуляційній.

– Важкі медичні будні бажання стати лікарем не відбили, а ще більше заохотили?

– Мабуть, так. Було дуже цікаво. Нічні чергування, спілкування, від якого додавалося ще більше медичного адреналіну.

– Що порадили б молодим колегам, студентам: як уберегтися від вигорання у вашій професії?

– Треба любити музику, мистецтво, театр. Це рятує душу. Ходити в церкву, вірити в Бога. У кожного власні моменти медитації. Я обожнюю театр. Він мене наповнює. Маю багато друзів-акторів. Своїм студентам теж раджу любити мистецтво. Воно гармонізує.

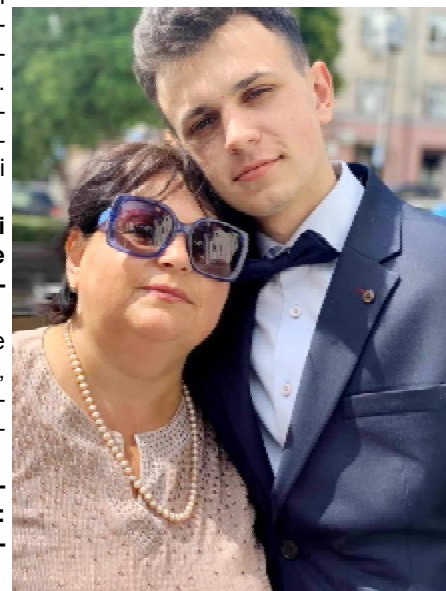
Зараз, на мою думку, у студентів є величезні перспективи. І в особистісному розвитку, і в професійному. Наш виш – один з найкращих в Європі. Судячи вже хоча б з того, які вакансії отримали студенти шостого курсу: більшість дівчат пішли в анестезіологію, мабуть, це вплив війни, хлопці – в хірургію. Впевнена, що вони знайдуть своє застосування та матимуть успішну кар'єру, навіть у цей воєнний час. Нинішній шостий курс надзвичайно сильний. Хочу, щоб вони не зрадили своїй професії, адже корінь науки важкий, а плоди її – золоті. Наша галузь неймовірно цікава й щодо спілкування з людьми, й щодо

саморозвитку. Медицина – це невинний розвиток.

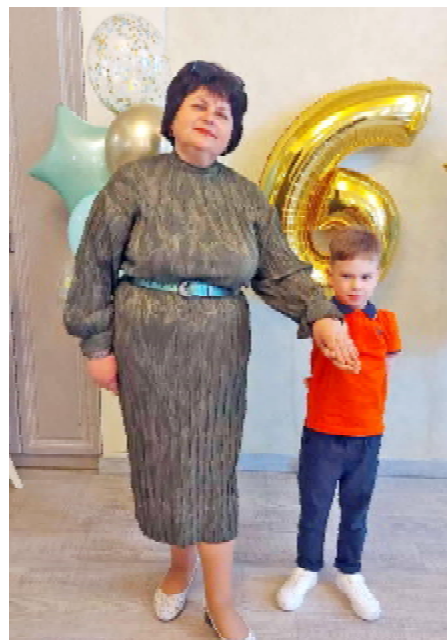
– Чому обрали педіатрію?

– Мене вчили великі люди. Іван Семенович Сміан, ректор, заохав у педіатрію. Він був педіатром – і багато з нас ставали педіатрами певною мірою саме завдяки йому. Це щире захоплення власною справою, ця енергія, безумовно, передаються.

Зараз, мабуть, теж студенти йдуть за якимось авторитетом. У нас було багато чудових викладачів, які навчали нас і теорії, і практики. Пригадую, якось на кафедрі хірургії старенький професор показав нам мастит у жінки. У молочні залози вставлені дренажні трубочки. І сказав: «Дівчата, подивіться, якщо ви проспите, не будете груддю годувати дитину, ось що може статися». Це запам'яталося на все життя. Теоретично можна щось читати безліч разів, але один раз побачиш – і запам'ятаєш. Раз почувеш, як кашляє дитина з кашлюком чи з муковісцидозом – і цей характер кашлю запам'ятаєш та навряд чи вже сплутаєш



Світлана НИКИТЮК із сином Святославом (2020 р.)



Світлана НИКИТЮК з онуком Степаном (2023 р.)

чудовий сад із сортовими деревами. Груші, сливи, яблуні-антонівки... Гілки абрикосів заглядали у вікна, коли ми прокидалися. Дуже сумую за бабусиною хатою, за садком. У садку ставили стіл – і це були найщасливіші часи, коли гості збиралися за столом під грушкою. У кожному саду має бути така груша й стіл!

Цвіли попри стежку жоржини. Якось бабуся привезла насіння квітки з костелу. Це була квітка з Риму. Зацвіла в садку. Як бабця тішилася! У садку з трави визирали яблука – червві, зелені, справжні, кисло-солодкі, неймовірно духмяні. Таких зараз немає.

з іншим. Хотілося б, аби поєднання науки та практики було тільки глибшим. Оскільки зараз є такі тенденції, на жаль, мушу це констатувати, що науковців відсувають від практичної діяльності. Від цього ж будуть страждати люди. Як науковець переконана, що маємо жити та працювати в інтересах людей. Наука й практика повинні бути дуже поєднані як у навчальному процесі, так і в лікувальному. Студентам треба практично збирати анамнез, спілкуватися з хворими, знати різні нюанси, яких теоретично ніколи не навчишся. Науковці ж створюють нові протоколи лікування, тож ніяк не може бути відірваність науки від практики. Лише разом і в ім'я здоров'я маленької людини та нації. Все краще, що в нас було в медичній науці й освіті, потрібно зберігати та розвивати.

«ДІТИ – НАША НАЙБІЛЬША ІНВЕСТИЦІЯ»

«НА КАФЕДРІ ПАНУЄ ДУЖЕ ШЛЯХЕТНА АТМОСФЕРА»

– Багато студентів зізнаються, що педіатрію не обирають, бо важко бачити, коли хворіють діти.

– Так, важко, коли дитина хворіє, важко слухати дитячі крики. Треба любити дітей. Скажу більше – треба народжувати дітей. Україна потребує демографічного буму, тому що не буде в нас держави. Я часто це повторюю нашим студентам. Вони так багато вчаться, працюють, що не мають часу нині думати про сім'ю та дітей. Коли ж народжувати дітей, як не в молодому віці? На жаль, турбота про матеріальне нині дуже перевищує все інше: а чи зможу забезпечити себе, дітей? Звичайно, зможете. Бог дасть діти – Бог дасть вдіти. Треба створювати сім'ї, обов'язково народжувати дітей. Інакше немає для кого жити.

– У вас дуже вагомий досвід практичної педіатрії. Які випадки запам'яталися особливо?

– Після закінчення вишу я працювала дільничною педіатрицею та лікаркою приймально-



Світлана НИКИТЮК на відпочинку з друзями та колегами (2023 р.)

нополі, зокрема, менінгіту, сальмонельозу. Були випадки дуже екстремальні. Один з найважчих: до інфекційного відділення обласної дитячої лікарні потрапила річна дитина, хлопчик, він упав у відро з лускою від риби. Батько дитини був риболовом і десь необачно залишив це відро. Хлопчик мав аспіраційну пневмонію та ще й сальмонельоз. Складний був випадок. Років через десять цей хлопчик з бабусею прийшов до нас у гості – показатися, яким виріс. Якщо в інших професіях

дуже багато уваги приділяє профілактиці інфекційних захворювань. Чому обрали саме цей напрямок у педіатрії?

– Ще під час навчання в інтернаті зацікавилася інфекційними захворюваннями. Коли прийшла в клінічну ординатуру й була можливість вибору, зважила на цей напрямок як спеціалізацію. Робота в інфекційному відділенні мене захоплювала – це дружні консилиуми, тобто діалог рівних, коли так важливо почути фахову думку колег, розгляд цікавих випадків захворювань. Нині це можна назвати розглядом клінічних кейсів. Ми разом чергували, їли, сварилися та підтримували одне одного. В педіатрії надважливо збирати анамнез, запам'ятувати імена батьків й дітей та відчувати підтримку команди.

Та все ж основним моїм місцем роботи була кафедра. На нашій кафедрі дитячих захворювань панує дуже шляхетна атмосфера. Передусім це залежить від завідувачки. Оксана Романівна Боярчук – інтелегентна, сучасна. Жодного авторитаризму, жодного тиску. Наші починання лише підтримує. «Ви пишть, – спонукає нас, – ви працюйте». Я вже п'ять років працюю над своєю докторською дисертацією, присвячену проблемі лікування Лайм-бореліозу в дітей. Комусь може видатися, що в цій темі вже все давно зрозуміло. Мені ж не все зрозуміло. Взагалі, вважаю, що все в житті зрозуміло лише тому, хто нічим не займається. Якщо ж заглиблюєшся в тему – з'являється багато незвіданого, цікавість лише наростає.

«У СІМ'І НАЙВАЖЛИВІШЕ – СПІЛЬНА МОВА»

– Ви належите також до громадського об'єднання «Батьки за вакцинацію».

– Так, ми, застосовуючи різні методи, проводимо профілактичну роботу, беремо участь у конгресах. Питання вакцинації в мене звучить на всіх практичних заняттях. Основні питання сучасної педіатрії, на мій погляд, – профілактика інфекційних захворювань і психосоматика, адже один з чотирьох людей нині має або інфекційне, або психосоматичне захворювання. Консультуємо багато пацієнтів, які у зв'язку з війною були за кордоном і зараз повернулися з європейським ставленням до здоров'я, зокрема, до щеплень. Більшість там щепили всі вакцини, що не входять у наш календар щеплень, адже в нас лише 10 основних. За кордоном ставлення до медицини та лікарів виховують змалечку. Скажімо, якщо запізнюєшся на консультацію до лікаря-стоматолога десь у Швеції, то платиш штраф. Ми інші. У нас більше любові, емпатії, людяності. Вважаю, нам потрібно взяти найкраще, що є в медицині за кордоном, водночас не втрачаючи ті надбання, що маємо. Дуже важливо, що нині приватні медичні центри стараються все це поєднати й надати якісний сервіс, до чого державні лікарні лише наближаються. Тут паростки нової української медицини без страху та стресу – як для дітей, так і для їх батьків. Знаю цей процес зсередини, оскільки консультую дітей у медичному центрі «Авіда», де зібрався

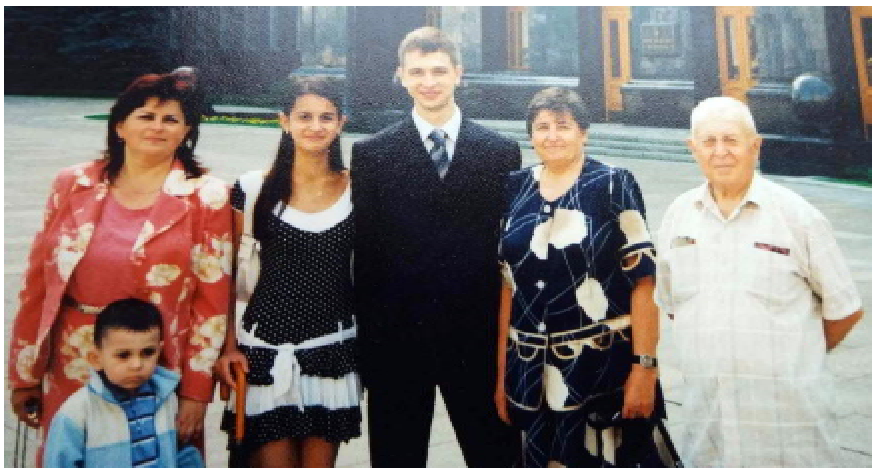
пневматичними гвинтівками та сервізами (сміється). Ми не дбали про статки, а про освіту дітей. Вони її здобували в Києво-Могилянській академії, Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка, Одеській та Харківській юридичних академіях і Лундському університеті в Швеції. Втім, можливо, колись і прийдуть в медицину. Вони іноді приміряють на себе медичні напрямки. Старший син каже: «Якби я був у медицині, то став би ортопедом». Молодший додає: «А я був би нейрохірургом». Тож хтозна... У нас троє дітей – Андрій, Оксана та Святослав. Вони вже дорослі. Добре, що через світліну в Телеграмі хоча зрідка бачу їхні обличчя – і люблю, і молюсь, і чекаю. Такий закон життя.

– З чоловіком ви однодумці?

– Вважаю, що так. Олег працював анестезіологом, вийшов на пенсію у зв'язку з роботою із шкідливими умовами, закінчив ще юридичний виш і нині консультує людей з юридичних питань. Люблю його, поважаю. Він завжди підказував мені в медицині у багатьох питаннях, зокрема, в невідкладних станах, могла за потреби зателефонувати йому в професійних моментах – і була впевнена в його підтримці. Це так важливо – спільна мова. Ще тато змалечку мене вчив: «У сім'ї найважливіше – щоб у тебе було з ким поговорити».

– Про що найбільше мрієте?

– Досі важко усвідомити, що у XXI столітті може існувати таке звірство, таке безкультур'я, така страшна країна, як поруч з нами. Всі ми нині, прокинувшись уночі, заглядаємо у стрічку новин, хоча й розуміємо, що дива не станеться. Будуть ще й надалі велике горе, страждання, втрати, але водночас ми впевнені, що, врешті-решт, на нас чекає лише Перемога. Тож, як можемо, допомагаємо, донатимо, шукаємо, волонтеримо – і з колективом кафедри, і з усім волонтерським центром нашого університету.



Світлана НИКИТЮК з батьками – Олексієм і Галиною ЛУБ'ЯНСЬКИМИ та дитини (2008 р.)

ного відділення в дитячій міській лікарні. Через три роки практичної роботи вступила до клінічної ординатури. Коли пішла з дільниці, її поділили на три (сміється). У мене дільниця була дуже об'ємна – від вулиці Гайової до Центру. З одного боку, дуже непросто, з іншого – це був період розвитку, спілкування, навчання, адже кожен пацієнт – нові знання та вміння. Пригадую неординарний випадок, коли мама після пологового не пускала оглянути дитину. Для мене це було потрясіння. Як це: мама не пускає до хати лікаря?

– Чим це аргументувала?

– Налезала до якоїсь секти, де не сприймали лікарів. Потім до неї прийшла вже ціла бригада лікарів – і їх також не пустили. Були й спалахи важких інфекційних захворювань в Тер-

не дуже підтримують стосунки з пацієнтами, то в педіатрії з батьками дружать, по-іншому не можна.

Перші три роки життя – найбільш небезпечні, завжди треба бути напоготові. Йдеш на виклик до дитини з алергічною висипкою та гіпертермічним синдромом – а це може бути й початком менінгіту, тому завжди треба знати епідемічну ситуацію. Треба вміти аускультувати дітей, відрізнити, чи є пневмонія, чи її немає. Коли залишишся сам на сам у сільській амбулаторії, не зможеш десять разів послухати дитину. І нікого збоку не буде, щоб підказати. Відразу повинен мати настороженість – щось не так. Дуже багато практичних навичок повинні здобути студенти. Цьому ми їх навчаємо.

– Як інфекціоністка ви нині



Світлана НИКИТЮК разом із сім'єю на відпочинку (2021 р.)

чудовий колектив фахівців – гінекологів та педіатрів і є можливість найсучаснішої лабораторної та інструментальної діагностики.

– Ваші діти продовжили родинну справу?

– Діти вибрали свій шлях, не пов'язаний з медициною. У нас у родині завжди панував дух вільнорумства. Мабуть, діти не стали лікарями, бо застали важкі 1990-ті, коли чоловікові в реанімації видавали зарплатню

Знаходимо конкретних людей, яким довіряємо, передаємо медикаменти, колеса для машин, які постійно нищаться. Але це все дрібниці порівняно з тим, що люди віддають свої життя. Та нині в нас є можливість повернути історію по-іншому, про що мріяли українці століттями. Сподіваюся, цього разу наша спільна велика мрія нарешті здійсниться.

Мар'яна ЮХНО-ЛУЧКА

ОЛЕКСІЙ ВОЛКОВ: «ОПТИМІЗМ РЯТУЄ ЗА БУДЬ-ЯКОЇ СИТУАЦІЇ»

Особливої потреби представляти хірурга Олексія Волкова немає. Його добре знають пацієнти, колеги й, ясна річ, читачі «Медичної академії». Втім, більшості українців він все-таки відомий як автор захопливих детективів. Нещодавно побачив світ його новий твір – роман «Відкинуті Богом», який здобув гран-прі останньої «Гранд-Коронації слова». Про новий роман і не лише в інтерв'ю з Олексієм Волковим.

– Пане Олексію, дозвольте привітати з нагородою, але чому саме роман, та ще й історичний, невже зрадили детективному жанру?

– До історичної теми мене тягло завжди. Як читач, я виріс на творах світових класиків цього жанру. Як автор власних книжок – значною мірою на них же й формувався. Хіба може бути не цікавою сива давнина, збережена не лише під багатьма шарами пилюки, а ще й під намаганнями істориків різного часу викласти її на догоду правлячим у суспільстві силам? Де справжня істина? Як знайти її? Гадаю, це складніше, ніж розплутати найдосконаліший детектив. Навпевно, рішення, що варто спробувати й самому, так поступово й визріло. Людині властиве бажання вдосконалюватися. Тим більше, коли література, яку створюєш, більше творчість, аніж шлях до заробітку. Навіть коли писав детективи, мене постійно «скидало» в оцю історичну колію. Мої романи «Емісар» і «Шпиталь» побудовані саме на екскурсах у минуле. Втім, я ще довго б не наважився, бо створити справжній історичний роман не так просто. Це копітка праця з довідковими, архівними матеріалами, бо ж треба, як мовиться, володіти темою. Це внутрішній настрій отримати здатність перевтілитися в людину тієї епохи, про яку пишеш, відчути себе «там», зуміти думати та говорити «їхньою» мовою, перейматися їхніми проблемами. Якщо не зуміти цього – то вийде не що інше, як «мило».

Отже, задум цього роману з'явився років п'ять тому, а може, й більше. Поштовхом для того, щоб наважитися, як не верти, був конкурс «Гранд-Коронація слова», який проводиться лише раз на п'ять років і в якому двічі брав участь. Чогось мене «зациклило» на бажанні перемогти в ньому. Для тих, хто не знає,

поясню: це конкурс винятково між переможцями щорічної «Коронації слова» попередніх років. А всі вони серйозні письменники та щоп'ять років їх стає більше. Тому це мав бути справді потужний твір.

– Часто письменник хоче через свій твір щось важливе сказати світові, а у вас який був посыл?

– Що я хотів послати світу цією книжкою? Якщо світові – нічого. Хіба низку цікавих пригод, та й то, якщо уявити, що роман колись буде виданий іншою мовою в іншій країні. А от українцям збирался сказати дуже багато. Насамперед, що люди однакові в усі часи, що не варто ідеалізувати себе, свою історію. Натомість слід докладати якомога більше зусиль для розвитку власного суспільства. Заразом хотілося довести й протилежну думку, що не такі вже ми погані, як любимо іноді погмоніти в кулуарах, багато що можемо, проте вічна проблема не дозволяє жити по-людськи: життя нас не вчить. Не здатні дійти висновків, бо щоразу наступаємо на одні й ті самі граблі.

Звісно, це моя авторська думка. Натомість читачі – оті справжні, вдумливі, часом телефонують з відгукми, після яких виявляється, я ще дещо висловив цією книжкою, навіть не маючи на меті.

– Багато з ваших творів так і просять екранізації. Можливо, «Відкинуті Богом» дочекаються цього, тим більше, їх тема, як ніколи, на часі?

– Справді, літературні критики неодноразово звертали увагу на так звану кінематог-

видавці палки в колеса поставлять, то ковід, то війна... Найбільш реальний шанс видався 2003 року з «1+1». Навіть за написаний сценарій заплалили. До речі, це мав бути медичний серіал. Але відомий усім Роднянський чкурнув до Москви й співпраця розладилася. Подальша доля сценарію мені невідома, а зараз тема екранізації детективів узагалі не на часі. Хоча...

Знаєте, один з моїх героїв, колишній артист театру, був «схиблений» на мрії зняти власне кіно. Він розумів усю утопічність цієї мрії, втім, від першої до останньої сторінки книжки вперто йшов до її виконання. Якщо ко- му цікаво, чим усе скінчилося, то прочитайте роман «Емісар». Щодо мене, то на відміну від мого героя, в мене, здається, більше

тверезого мислення, бо розумію, що фільм за романом «Відкинуті Богом» не екранізують ніколи. Він настільки масштабний, що технічно це можна зробити хіба у Голлівуді. Але там вистачає своїх авторів. Та я не заморочуюся. Письменник, який не пише на «конвеєр», цінить кожну свою книжку, адже для нього – це дітище. Режисери зазвичай знімають «за мотивами». Побачити свій твір неймовірно спотвореним на екрані також не дуже хотілося б. Ви бачили для прикладу «Захар Беркут», знятий кілька років тому? Гадаю, Франко в труні перевернувся б! Або «Легенда Карпат», де режисери взагалі наважилися на спотворення всім відомим історичним фактам...

Що краще – заробити гроші на кіно та мати імідж екранізованого письменника, але скуштувати отаку ложку дьогтю чи нехай лишається усе, як є? До речі, щойно згадав випадок, коли один телеканал готовий був замовити на вигідних умовах детективний серіал, де основою сюжету мали стати лікарські помилки. Дослівно продюсер сказав: «Глядач повинен смакувати людські трагедії та виведення на чисту воду злочинців у білих халатах». Мені ж у відповідь залишалося лише покрутити пальцем біля скроні.

– Коли читаєш ваші твори, то здається, що ви професійний письменник, а не лікар? Чому медицина, а не творчість стала вашим професійним вибором?

– Полеміка стосовно цього

питання може затягнутися надовго. Щоб уникнути її, скажу так: вважаю, що пишу професійно. Двадцять п'ять років співпраці з редакторами, видавцями та критиками, участь в літературній тусовці плюс адек-



ватні власні зусилля та бажання – інакше не може бути. Підтвердження цього є й ситуація, що не я шукаю видавництва, де б прилаштувати книжку, а видавництва самі знаходять мене. Водночас я не живу з власних книжок, можу писати, а можу не писати. Заробляю на життя лікарською діяльністю.

Власне, в моєму житті був момент, коли стояв на роздоріжжі. Перемога на престижному конкурсі, пропозиції від видавців, замовлення кіносценарію... Втім, одночасно працювати в хірургії та розкручувати себе як письменника неможливо. Сказати чесно – кортіло. Але не наважився.

Медицина – річ постійна. Творчість будь-яка, не лише письменницька – ні. Сьогодні «муза» з тобою, а завтра – зрадила. А їсти щось потрібно. І ти змушуєш себе штампувати «шедеври» для конвеєру. Вони ж виходять гірше та гірше й уже не подобаються видавцям. Це не вигадка, перед очима приклади інших письменників, з якими довелося познайомитися.

Загалом я щасливий, що вдалося знайти отаку собі нішу, де цих дві сфери моєї діяльності не заважають одна одній, хоч іноді розумію, що в літературі міг би досягти більшого. Поїзд пішов, але шкодувати за цим не варто.

– Якщо вже зайшла мова про медицину, то розкажіть, який стан справ наразі. Чи змінилося щось у фінансуванні, чи поліпшилося надання хірургічної допомоги після великих реформ?

– Не впевнений, що можу ділитися цими думками з широкою

аудиторією. Адже мій «лікарський» статус значно скромніший від «письменницького». Таких лікарів, як я – тисячі. І ніхто не питає їхньої думки стосовно «великих», як ви називаєте їх, реформ. Їх тасують грубо та безпардонно, підозрюючи, чи часом не заховалася під білим халатом якась чорна душа. Втім, якщо питання поставлено, потрібно відповісти.

Як практикуючий лікар, я завжди був проти такого роду реформ, адже планують та впроваджують їх люди, малознайомі з практичною медициною й ще менше – з проблемами простих людей. Через це в галузі виникають катаклізми, від яких страждають і медики, і пацієнти. Жоден пацієнт за останніх п'ять років не висловив задоволення змінами, які відбуваються, натомість часто-густо лікарям доводиться їм пояснювати «чому ж це так».

Але існують два моменти, завдяки яким не скажеш, що все погано. По-перше, медицина виявилася надзвичайно живучою галуззю. Адже на 99,9% вона складається з медиків, які хочуть результативно лікувати, та пацієнтів, які хочуть не менш ре-

зультативно лікуватися (0,1% залишок – це чиновники, які колотять галуззю). А отже, за будь-яких змін ці дві складові завжди знайдуть одна одну, наче розкидані в пластмасовій мисці магнітики – притягнуться одне до одного й наново утворять зв'язки. Це підтверджує практика, хоча б на прикладі лікарні, в якій я працюю. Заклад зумів пережити болючі зміни та розвивається. Покращилося забезпечення, збільшився обсяг надання медичних послуг. Але переконаний – це заслуга ентузіастів на місцях. Жоден пацієнт, жоден чиновник не може собі уявити, чого вартує директорам районних лікарень і колективам зберегти свої заклади та забезпечити якісне лікування мешканців.

Є й другий момент ставлення до реформи. Війна змінила наше бачення багатьох речей. Мимоволі повернувся до книжки, завдяки якій почалася розмова. Справді, з тих далеких часів не змінилося нічого. На свободу та землі хліборобів і в XXI сторіччі зазіхають орди загарбників. А ми й далі потребуємо допомоги, щоб вистояти. Гадаю, всі остаточно зрозуміли, що шлях наш до Європи. Це незворотньо. Потрібно гуртуватися й виконувати вимоги Євросоюзу, аби стати його частиною. А отже, й реформу нашої галуззі потрібно доводити до завершення. Стратегічно іншого вибору немає. Втім, замість сліпого копіювання, варто було б врахувати особливості своєї країни та ситуацію, пов'язану з війною.

(Продовження на стор. 8)



ХАЙ БУДЕ СВІТЛИМ КОЖЕН ДЕНЬ В ЖИТТІ!

9 липня відзначила ювілейний день народження доцентка кафедри мікробіології, вірусології та імунології ТНМУ Наталія Іллівна ТКАЧУК

Вельмишановна
Наталіє Іллівно!
Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!
У стінах університету Ви

здобули вищу медичну освіту, а згодом, після чотирьох років практичної лікарської роботи, успішно пройшли понад 43-літній трудовий шлях асистентки, старшої викладачки, доцентки, завучки кафедри мікробіології, вірусології та імунології.

Ваші порядність, праце-

любність, жіноча чарівність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Наталіє Іллівно, мирного

неба, міцного здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного та щасливого життя.

Ваш ювілей – не тільки

Ваше свято,
Радіють всі, і друзі, й рідні
теж.

Хай Бог пошле іще років
багато,
Здоров'я, щастя, радості
без меж!

**Ректорат і профком ТНМУ
імені Івана Горбачевського**

Наталія Іллівна – цікава та неординарна особистість, талановита науковиця, ініціативна педагогиня, яка застосовує творчий підхід, інноваційні технології в роботі зі студентами, ефективна організаторка навчальної та наукової роботи на кафедрі, чуйна й доброзичлива людина, яка готова прийти на допомогу кожному.

Народилася Наталія Іллівна у старовинному місті Кременець. Після закінчення нашого університету 1976 року та кількох років роботи лікаркою-терапевткою в Тернопільській обласній психоневрологічній лікарні наша ювілярка обрала стежку педагогині. З січня 1980 року працювала асистенткою та була заочною аспіранткою кафедри мікробіології, вірусології та імунології Тернопільського медичного університету, в стінах якого успішно пройшла понад 42-річний трудовий шлях: спочатку асистентки, старшої викладачки, а з 1987 р. – доцентки, завучки кафедри мікробіології, вірусології та імунології, директорки ННІ медико-біологічних проблем.

Наталія Іллівна активно займається педагогічною та науковою роботою, є авторкою та



співавторкою понад 150 наукових і навчально-методичних публікацій, навчальних посібників, щорічно бере участь в організації студентських конгресів і конференцій, курує наукову роботу студентів, які здобувають призиви дипломи на Міжнародних студентських наукових конгресах і конференціях, що відбуваються на базі різних провідних навчальних закладів України. З високою педагогічною майстерністю читає лекції, веде практичні заняття для студентів 2-3 курсів медичного, стоматологічного та фармацевтичного

факультетів. Студенти завжди відзначають високий професіоналізм, самовіддачу й доброзичливість, з якою Наталія Іллівна викладає, в деяких випадках досить важкодоступний для них матеріал, завжди готова додатково пояснити незрозумілі моменти, піти назустріч щодо проблем, які виникають під час навчання.

Але не лише зі студентами Наталія Іллівна проводить багато часу. Велику частку її роботи складає спілкування з викладачами кафедри як завучки. І на цій посаді вона виконує свої обов'язки високопрофесійно та самовіддано, ставлячись до молодих викладачів з великою повагою й толерантністю. Це й не дивно, адже Наталія Іллівна сама є частиною викладацької династії, яку гідно продовжують її донька – доцентка кафедри неврології Олена Бударна та внуки Сергій – аспірант кафедри юридичних наук ЗУНУ й Анастасія – здобувач вищої освіти 3 курсу медичного факультету нашого університету.

Важко уявити, як при такому насиченому та інтенсивному графіку роботи в неї ще залишається час на улюблене захоп-

лення – подорожі світом, з яких вона черпає наснагу для життя та ідеї для подальшої роботи на кафедрі, удосконалення навчального процесу, реоргані-



Доцентка Наталія ТКАЧУК з доньками Оленою та Анастасією

зайні моменти, тримаючи руку на пульсі кафедрального життя навіть дистанційно.

За сумлінну працю Наталія Іллівна неодноразово відзначена подяками ректора універси-

тету, нагороджена грамотами Тернопільських обласної ради та облдержадміністрації.

Колектив кафедри мікробіології, вірусології та імунології вітає Вас, вельмишановна Наталіє Іллівно, з прекрасною ювілейною датою, поспішаємо побажати чудового самопочуття, веселощів, яскравих вражень, незабутніх зустрічей. Нехай доля завжди буде до вас прихильна та щедра на приємні подарунки, нехай з легкістю збуваються всі намічені плани!

Багато щастя і добра
багато.
Хай буде світлим кожен
день в житті,
Хай негаразди завжди
обминають,
Хай буде легко Вам вперед
іти
І словом добрим Вас завжди
вітають.
Бажаєм успіхів великих
у роботі
Й побільше творчих Вам
натхнень.
Нехай минають завжди всі
турботи
І хай приносить радість
кожний день!

Колектив кафедри мікробіології, вірусології та імунології

6 липня виповнилося 70 років старшому лаборанту кафедри хірургії факультету післядипломної освіти ТНМУ Іванові Григоровичу БОБ'ЯКУ

Вельмишановний
Іване Григоровичу!
Сердечно вітаємо Вас з 70-літтям!

Після закінчення Львівського медінституту та 24-х років практичної лікарської роботи останні 23 роки Ви успішно працювали в Тернопільському національному медичному університеті асистентом, а тепер старшим лаборантом кафедри хірургії факультету післядипломної освіти.

Ректорат, профком і весь колектив університету глибоко поважають і щиро шанують Вас як науковця, висококваліфікованого клініциста-хірурга, досвідченого педагога за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Бажаємо Вам, вельмишановний Іване Григоровичу, доброго здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у



Вашій шляхетній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

Бажаємо щастя,
здоров'я
і сили,

Щоб довгі літа
плечей не схилили,
Щоб спокій і мир панували
на світі,

Щоб радість знайшли Ви
в онуках і дітях!

**Ректорат і профком ТНМУ
імені Івана Горбачевського**

Бажаємо Вам, вельмишановна Тетяно Михайлівно, міцного здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного, щасливого життя.

Хай оминають Вас
тривоги,
Хай Бог дасть щастя на
путі,
Хай світла й радісна
дорога

Щасливо стелиться
в житті!

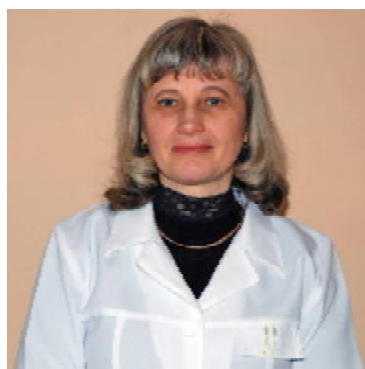
**Ректорат і профком ТНМУ
імені Івана Горбачевського**

7 липня відзначила ювілейний день народження доцентка кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією ТНМУ Тетяна Михайлівна КОСОВСЬКА

Вельмишановна
Тетяно Михайлівно!
Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, захистили кандидатську дисертацію та успішно пройшли трудовий шлях від асистентки до доцентки кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією.

Ваші порядність, працелюбність, інтелігентність, жіноча чарівність, уважне став-



лення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

10 липня відзначила ювілейний день народження старша лаборантка кафедри терапії і сімейної медицини факультету післядипломної освіти ТНМУ Ольга Володимирівна БАЗАР

Вельмишановна
Ольго Володимирівно!
Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, а згодом, після 15 років практичної лікарської роботи, успішно пройшли трудовий шлях старшої лаборантки кафедри терапії і сімейної медицини факультету післядипломної освіти, виконували одну з найважливіших ділянок роботи – організаційного забезпечення навчального процесу та проведення лабораторних наукових досліджень.

Ректорат, профком і весь колектив університету глибоко поважають і щиро шанують Вас за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Бажаємо Вам, вельмишановна Ольго Володимирівно, доброго здоров'я, успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благо-



получчя й затишку, довгих років радісного та щасливого життя.

Хай в Вашому житті
завжди буяє літо,
А якщо осінь – то тепла
й золота!
Нехай у гості їдуть завжди
діти,
Хай сміх і радість на
подвір'ї не стиха!
Нехай рясні дощі несуть
для Вас здоров'я,
Проміння сонячне цілує
у вуста!

Нехай онуки зігріватимуть Вас
любов'ю,
Бажаєм довгого
й щасливого життя!
**Ректорат і профком ТНМУ
імені Івана Горбачевського**

